

Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
38,10+ 1,90 (HST) = 40 kan. dolarů
Cena 1,88 + 0,12 (HST) = 2,00 dolary.

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

Datum, dokdy jsou noviny
předplaceny, je v pravém
horním rohu štítku!
ISSN 1186-9283 (Print)
ISSN 1923-1784 (Online)

J

Time
Committed
À délai
convenu

Telefon: 416/530-4222
647/728-0654
Praha: 222-261-811
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 6.

(476.)

Vol. 21.

satellite 1-416

Thursday,

March 24,

2011

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

...a já prosím nechte zvony znít!

Letos v prosinci uplyne pětadvacet let od smrti jednoho z největších filmových a divadelních režisérů Andreje Tarkovského (4. 4. 1932 - 28. 12. 1986). Zároveň však také uplyne 45 let od natočení jednoho z největších filmů *Andrej Rublev*. I zde však může být otázka. Co počítáme za datum vzniku a kterou verzi máme k dispozici. Film vznikl v roce 1966, v roce 1968 dostal cenu FIPRESCI a Cenu asociace francouzských kritiků v Cannes; teprve potom byl schválen v roce 1969, že může být promítán. Na premiéru distribuční verze čekal do 19. října 1971, premiéra autorského sestřihu byla v SSSR až v roce 1988. Také délka filmu má několik údajů: 197, 178, 165 a 145 minut. Do toho nepočítáme verze pro americkou televizi, které se jistě vešly pod dvě hodiny.

Příběh středověkého malíře ikon se prolíná s dalšími příběhy. Poslední z nich je o tom, jak kníže hledá někoho, kdo dokáže odlít zvon v obnoveném klášteře ve Vladimíru, který předtím vyplenili Tataři. Nikdo z předchozích mistrů zvonářů již není na živu. Pouze malý chlapec Boriska tvrdí, že mu otec, poslední zvonář, předal tajemství, jak zvon zhotovit. Spolu se zodpovědností dostane i moc, která znamená i nepřátelství. Jeho zaujetí z povzdálí pozoruje malíř ikon Andrej Rublev. Chlapci se podaří zvon zhotovit a v okamžiku, kdy vydal jakýsi tón a všichni se radují, chlapec se rozpláče a přizná, že mu otec žádné tajemství nepředal. Chlapcovy slzy mají takový vliv na Andreje Rubleva, že začne opět malovat ikony. (Přesnější výraz je: psát ikony.) V době tatarských nájezdů byl zvon symbolem míru.

Jsou země, jako Švýcarsko, které jsou pověstné svou neutralitou, kde zvony ještě dnes znějí pravidelně. V době válek byly zvony terčem armádních papalášů a existuje nejméně jeden příběh o tom, jak někdo schoval zvony před zničením ve stodole.

Ze svého dětství se pamatují, jak v Krkonoších, v Herlíkovicích, vždy zvon svolával věřící v neděli ráno do evangelického kostela v horách. Byl to snad jediný hlasitý

Z FILMU ANDREJ RUBLEV

vzdor komunistickému arogantnímu ateismu. V té době byl účel zvonů snad jen jako líbezná časomíra, kterou obdivovali turisté v Loretu na Hradčanech.

Nové náboženství přineslo i nové modly a nové pomníky. Obzvláště po roce 1968 se v každé vesnici objevil buď pomník Lenina nebo tank na podstavci, občas to byl i pomník rudoarmějce. Ačkoliv k tomu nebyl důvod, vtloukal

se lidem do hlavy militarismus. Vojáci z povolání, bachaři a policisté měli různé výhody. Počínaje nízkým věkem pro odchod do penze, přednostní byty, dobré platy,

Karel Kryl v divadle Sluníčko uvedl píseň *Morituri te salutans* slovy: „...a byli i tací, kteří to podepsali!“ V té době zpívala Marta Kubišová písničku: „...a já prosím nechte zvony znít!“

Doba se mění. Minulý týden přinesl deník *Toronto Star*, že naši torontští šetřílkové chtějí jeden z posledních zvonů v Torontu na staré radnici nahradit levnějšími reproduktory.

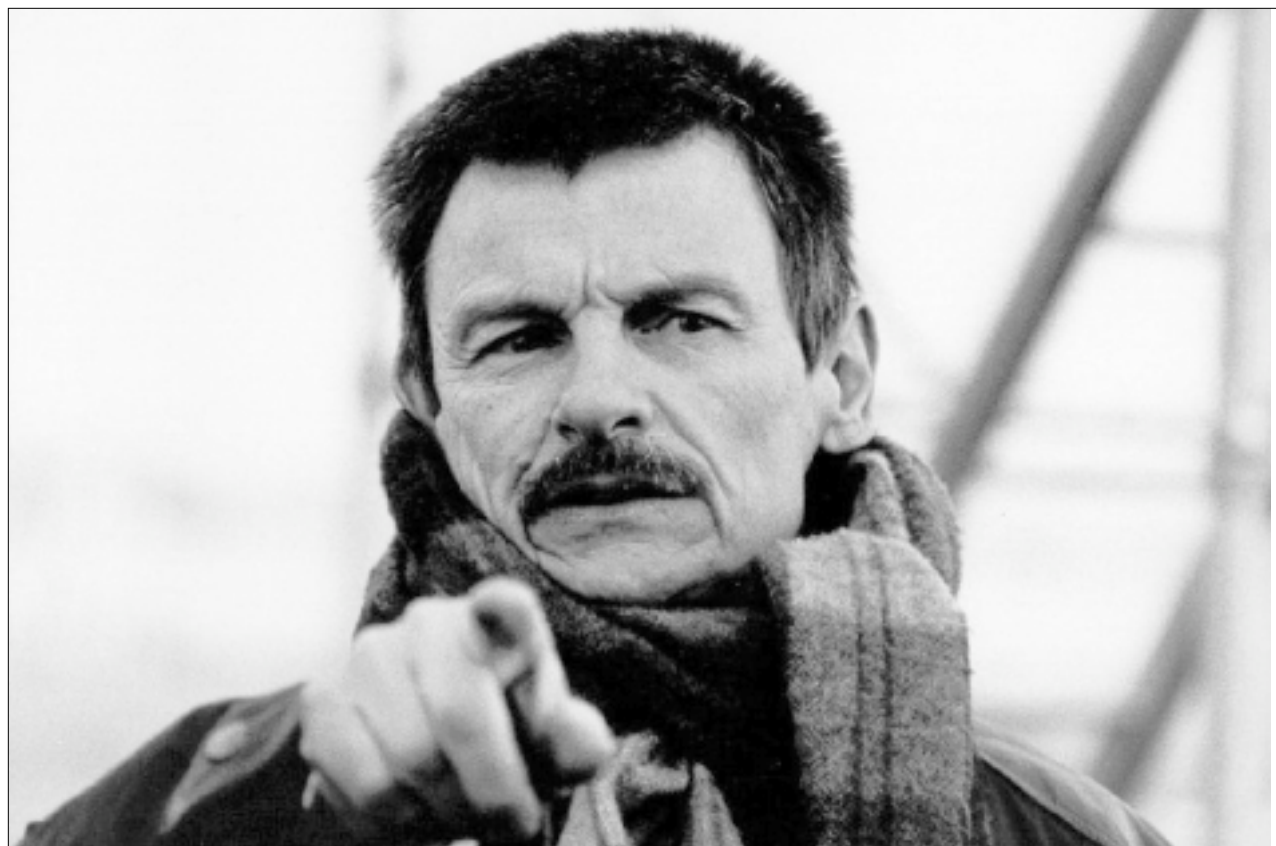
Skoro by tomu člověk uvěřil. Žijeme v době, kdy se z kostelů dělají bytové jednotky. V době, kdy věci, které připomínají duchovní hodnoty jsou nadbytečné. Proč neodstranit i zvony z radnice a proč ušetřené peníze nevložit do nějaké represivní složky. Kanadská vláda chce věnovat dvě miliardy dolarů na nová vězení. Vloni v létě jsme měli demonstraci policejní síly při summitu G 20 v Torontu. Při hokejových zápasech NHL je věnována chvilka kanadské armádě a *Dupont Parkette* se má přejmenovat na *Sergant Ryan Russel Parkette* (Svůj názor můžete napsat na e-mail adresu parksnameing@toronto.ca).

Kdykoliv někdo zahyne tragicky je to smutné. Ať již se jedná o vojáka, policajta, či kurýra, který zahynul na Bloor St. při kolizi s ontarijským státním zástupcem nebo o dva dobrovolné hasiče, kteří zemřeli v těchto dnech při zdolávání požáru obchodu s levným zbožím v jižním Ontariu. Ale co mne překvapuje je, jak se s těmito skutečnostmi manipuluje. Jednou je vhodné přinášet v tisku zprávy o padlých vojácích v Iráku či v Afganistanu, jindy je to nevhodné, dokonce zakázané. Podle potřeby mocných.

Zdá se, že v nejbližší době budou zvony na torontské radnici nahrazeny zvukem z reproduktoru a já jen prosím stejně jako Marta Kubišová v roce 1968: „Nechte zvony znít!“

Aleš Březina

***

ANDREJ TARKOVSKIJ